

ISSN Print 2708-0366
ISSN Online 2708-0374

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний аграрно-економічний університет

Таврійський науковий вісник

Серія: Економіка

Випуск 17

Видавничий дім
«Гельветика»
2023

УДК 63(05)

*Затверджено до друку та поширення через мережу Інтернет
відповідно до рішення вченої ради Херсонського державного аграрно-економічного університету.
(від 06 жовтня 2023 року протокол № 2).*

Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка: Науковий журнал. Вип. 17. – Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2023. – 206 с.

Свідоцтво про Державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації серія КВ № 24813-14753ПР,
видане Міністерством юстиції України 31.05.2021 р.

Журнал включено до міжнародних каталогів
наукових видань і наукометричних баз:
Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського,
CrossRef, Index Copernicus.

Фахова реєстрація (категорія «Б»):

Наказ МОН України від 24 вересня 2020 року № 1188 (Додаток № 5)

Галузь науки: економічні.

Спеціальності: 051 – Економіка; 071 – Облік і оподаткування;

072 – Фінанси, банківська справа та страхування; 073 – Менеджмент; 075 – Маркетинг;
076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність; 241 – Готельно-ресторанна справа;
242 – Туризм; 281 – Публічне управління та адміністрування;
292 – Міжнародні економічні відносини.

Редакційна колегія:

Кирилов Юрій Євгенович – доктор економічних наук, професор, професор кафедри публічного управління, права та гуманітарних наук, ректор Херсонського державного аграрно-економічного університету (*головний редактор*).

Грановська Вікторія Григорівна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу, перший проректор з науково-педагогічної роботи Херсонського державного аграрно-економічного університету (*заступник головного редактора*).

Жосан Ганна Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент, в.о. завідувачки кафедри менеджменту, маркетингу та інформаційних технологій Херсонського державного аграрно-економічного університету (*технічний редактор*).

Аверчев Олександр Володимирович – доктор сільськогосподарських наук, професор, в.о. завідувача кафедри землеробства Херсонського державного аграрно-економічного університету.

Бойко Вікторія Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу Херсонського державного аграрно-економічного університету.

Вольська Олена Михайлівна – доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та інноваційної педагогіки Херсонської державної морської академії.

Крикунова Вікторія Миколаївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри соціальних та поведінкових наук Херсонського державного аграрно-економічного університету.

Мармуль Лариса Олександрівна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри підприємництва, обліку та фінансів Херсонського державного аграрно-економічного університету.

Потравка Лариса Олександрівна – доктор економічних наук, професор, головний науковий співробітник, професор кафедри екології та сталого розвитку імені професора Ю.В. Пилипенка Херсонського державного аграрно-економічного університету.

Пристемський Олександр Станіславович – доктор економічних наук, професор, професор кафедри підприємництва, обліку та фінансів Херсонського державного аграрно-економічного університету.

Скрипник Світлана Валентинівна – доктор економічних наук, доцент, професор кафедри підприємництва, обліку та фінансів Херсонського державного аграрно-економічного університету.

Stanley R. Thompson – Ph.D., Professor, The Ohio State University (Columbus, USA).

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

ЗМІСТ

**СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО
І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ****Музиченко М.В., Ханова О.В.**ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО
ГАЗОВОГО РИНКУ ЯПОНІЇ 9**Namoniuk Vasyi**A TYPOLOGY OF CONTEMPORARY MODELS
FOR DUAL-USE TECHNOLOGY TRANSFER 19**Nasimi Novruzov**THE ROLE OF AZERBAIJAN IN THE FIELD
OF GLOBAL WORLD LOGISTICS 26**Сай Л.П., Давиденко Л.С.**ФРАГМЕНТАЦІЯ СВІТОВОЇ ТОВАРНОЇ ТОРГІВЛІ
В УМОВАХ РЕГЛОБАЛІЗАЦІЇ 32**ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ
НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ****Белкін І.В.**ДОСЛІДЖЕННЯ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ
НА ЕКОНОМІЧНИЙ СТАН АГРАРНОГО РИНКУ УКРАЇНИ
В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ 39**Voiko Liudmyla**NICHE CROPS FOR REVITALIZATION OF AGRIBUSINESS
IN THE PERIOD OF UNCERTAINTY 44**Кононенко Л.В., Савченко В.М., Карнаушенко А.С.**КОНСАЛТИНГ В АГРОБІЗНЕСІ:
СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ..... 50**Косович Б.І.**ЗМІЦНЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
ЯК ГУМАНІЗАЦІЙНИЙ НАПРЯМОК
РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА 57**Манн Р.В.**НАЦІОНАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ ІНТЕРЕСИ
В СИСТЕМІ ПЕРСПЕКТИВ
КЛАСТЕРНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ
ТА УМОВ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ 66**Пазюк В.М., Петрова Ж.О., Дуб В.В.**ЕКОНОМІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ДО СТВОРЕННЯ
ТА ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ
БЕЗВІДХОДНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ПЕРЕРОВКИ ГАРБУЗА 73**Пригодюк О.М.**НАЦІОНАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ ІНТЕРЕСИ УКРАЇНИ
В ПАРАДИГМІ ЗМІН УПРАВЛІНСЬКОЇ БЕЗПЕКИ
В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ 80

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ**Варганова О.В.**ВПЛИВ СТАВЛЕННЯ ДО ГРОШЕЙ
НА СПОЖИВЧУ ПОВЕДІНКУ МЕНЕДЖЕРІВ 85**Горбаньова В.О.**КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ ЦИФРОВОЇ
ТРАНСФОРМАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ..... 93**Кобеля-Звір М.Я., Звір Ю.В.**КАСКАДНІ ГРАНТИ ДЛЯ БІЗНЕСУ ПРОГРАМ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОМІСІЇ 101**Лядський І.К., Дячков Д.В.**ВПЛИВ СОЦІАЛЬНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ЛОЯЛЬНІСТЬ
ТА ЗАЛУЧЕНІСТЬ СПІВРОБІТНИКІВ
ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ..... 109**Пономаренко І.В., Красуля А.В.**ОПТИМІЗАЦІЯ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ КОМПАНІЇ
У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ МЕТОДАМИ МАШИННОГО НАВЧАННЯ..... 120**Шостак Л.В., Сур'як А.В.**УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС ПРОЦЕСАМИ..... 127**РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ
І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА****Voiko Viktoriia**CRUISE TOURISM: TENDENCIES OF THE INDUSTRY DEVELOPMENT
IN THE PERIOD OF UNCERTAINTY 133**Нікітенко К.С.**ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ ПРАКТИК
ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ
ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ ПІДПРИЄМСТВ
У СУЧАСНОМУ ТУРИСТИЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ..... 140**Ніколюк О.В., Родіна О.В., Концева В.С.**ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ
ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ 147**Савченко Т.В., Ніколюк О.В., Конкін Р.**ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ РЕГІОНУ 153**ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА****Верстяк А.В.**ФОРМИ І МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ
ЕКОЛОГІЧНИХ ЗБИТКІВ ВІД ВІЙНИ 160

UDC 338.432

DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2023.17.6>**Boiko Liudmyla**

Candidate of Agricultural Sciences, Associate Professor,
Kherson State Agrarian and Economic University,
(Kherson /Kropyvnytskyi)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3699-6906>

Бойко Л.О.

Херсонський державний аграрно-економічний університет
(м. Херсон / м. Кропивницький)

NICHE CROPS FOR REVITALIZATION OF AGRIBUSINESS IN THE PERIOD OF UNCERTAINTY

НІШЕВІ КУЛЬТУРИ ДЛЯ РЕВІТАЛІЗАЦІЇ АГРОБІЗНЕСУ У ПЕРІОД НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Niche crops are an important instrument for restoring agribusiness in war and post war periods since they contribute to diversification, stimulate innovations and ensure additional profits. They can allow reducing risks related to changing conditions and assist in creating a more sustainable and efficient agrarian sector. Growing niche crops allows broadening a variety of food products that is especially important in the context of food security when it is necessary to provide population with food products in the country which is under martial law. The study looks at the importance and economic potential of growing niche crops. It highlights the main advantages and certain challenges of production. Growing niche crops can be less competitive, since they are not widespread or require specialized knowledge and equipment. It allows farmers to occupy their niche on the market and reduce direct competition with large producers.

Key words: niche crops, revitalization, agribusiness, economic potential, diversification, drought-resistant crops, medicinal plants.

Нішеві культури є важливим інструментом для відновлення агробізнесу у воєнний та повосенний період, оскільки вони сприяють диверсифікації, стимулюють інновації та забезпечують додатковий прибуток. Вони можуть допомогти зменшити ризики, пов'язані зі змінами умов, і сприяти створенню більш стійкого та ефективного аграрного сектору. Вирощування нішевих культур дозволяє розширити різноманітність продуктів харчування, це особливо важливо в контексті продовольчої безпеки, коли необхідно забезпечити населення продуктами харчування у країні, яка перебуває у стані війни. Метою статті є дослідження сучасного стану виробництва нішевих культур та їх значення для ревіталізації агробізнесу у період невизначеності. У статті розглянуто значення та економічний потенціал вирощування нішевих культур. Висвітлено основні переваги та певні виклики їх виробництва. У цілому окремі нішеві культури є досить високомаржинальними, що однак можливо забезпечити лише за умов дотримання технології та високої їх врожайності. Вирощування нішевих культур також може бути менш конкурентоспроможним, оскільки вони не є широко поширеними або вимагають спеціалізованих знань та обладнання. Це дозволяє фермерам зайняти свою нішу на ринку і зменшити пряму конкуренцію з великими виробниками. Культивування нішевих культур може бути вигідним і одночас викликати певні труднощі. Проте, для диверсифікації бізнесу та уникнення найпоширеніших ризиків вирощування нішевих культур є досить вигідною та оптимальною альтернативою поряд із традиційними страховими сільськогосподарськими культурами – соняшником, ячменем та іншими агрокультурами. Успішне виробництво нішевих культур вимагає ретельного дослідження ринку, оцінки ризиків та ефективного управління. Знання і розуміння специфічних вимог вирощування кожної культури є ключовими для досягнення успіху в цій галузі. Важливо ретельно планувати, досліджувати та здійснювати необхідні кроки для досягнення успіху у виробництві нішевих культур.

Ключові слова: нішеві культури, агробізнес, економічний потенціал, диверсифікація, посухостійкі культури, лікарські рослини.

Formulation of the problem. Nowadays modern agribusiness requires not only implementation of technological innovations, but also a change in the paradigm of managing production. 10-15 years ago it was possible to make steady profits, growing only grain and oilseed crops, at present this strategy does not work in many cases. It became one of the factors which determined the interest of agribusiness in producing niche crops.

Growing niche crops can ensure considerably higher profits in small areas under crops. This direction of economic activity is suitable for both small and medium agribusinesses which currently suffer from low prices for products and problems related to providing them to end consumers.

The first task of farmers who decided to grow niche crops on their farms is to examine the demand for these crops on the market. It is also necessary to determine potential buyers and find opportunities for selling their products. They should select varieties of niche crops which meet the requirements of the market and ensure high quality products. After harvesting farmers should continue monitoring the market and evaluating changes in the demand and competition. It will help them adapt their strategy for growing niche crops, solve problems with sales and develop their business.

Analysis of recent research and publications. Growing niche crops has been one of popular directions in the development of agriculture in Ukraine and a research subject for a number of scientists. In particular, Udova L.O. and Prokopenko K.O. consider the value and economic potential of niche crops which are capable of diversifying grain-oilseed directions and reducing dominance of sunflower and rapeseed in crop rotations, since excessive production of these crops considerably depletes topsoil. They established that small farms do not have possibilities to enter foreign markets with traditional crops, however, they can increase their profitability due to the quality and niche specificity of their products, since the demand for such products is continuously rising on the global market [1]. Kucher L.Yu. and other scientists deliver the results of the research on the essence of niche and ultra-niche crops, the current state and prospects of developing economy of production and export of such crops in the context of sustainability and competitiveness of agrarian enterprises. Scientists analyze the current state and prospects for production of niche crops in the world, in particular, in the leading countries using the example of growing peanut and sorghum and investigate the impact of the scale of production of these crops on the formation of sustainable competitiveness of agrarian enterprises of Ukraine using mass statistical data [2]. Karasova N.A. also examines the tendencies of the development of the global market of niche agricultural crops and substantiates promising directions of realizing their export potential in Ukraine. Other scientists determine the main conditions for the development of export-oriented production of niche commodities by small and medium enterprises of the national agrarian sector [3].

Volodin S.A. analyzed the state of a niche segment of the agrarian market and groups of niche crops and their impact on the agrarian sector of economy, considered the issues of science and industry problems of producing these crops, investigated market tendencies and their impact on the development of the agrarian sector and suggested using the fast-plant technology for the development of niche business [4].

Murach O.M. and Onychko T.O. consider the issue of developing and improving technological aspects of growing bare seed pumpkin [5]. The main results of the research conducted by Baidala V.V. and other scientists are as follows: generalization of the arguments for economic appropriateness of developing the production of safflower and mustard highlighting their versatility characteristic of most niche industrial crops; detailed description of the advantages of the above crops whose value is increasing in the context of exacerbated food security; presentation of the economic value of niche industrial crops as a complex characteristic covering the closely connected economic, agro-technical, ecological, agroeconomic and socio-economic components [6].

At the same time production of niche crops in the conditions of the Russian aggression, when a considerable portion of farmland is in the occupied territories or mined, determines the necessity to conduct further research.

Formulation of the purpose of the article. The purpose of the study is to explore the current state of production of niche crops and establish their value for revitalization of agribusiness in the period of uncertainty.

Presentation of main material. Recently Ukrainian producers have paid more attention to growing niche crops. They involve not only grain crops, but also vegetables, fruit and berries. This trend is determined simultaneously by several facts. Firstly, farmers' interest in manufacturing such products is explained by an increase in the demand for it in the country, since most of these crops enter the list of the so-called "healthy products" and consumption of them is actively promoted by supporters of a healthy lifestyle [7–12].

Production of niche crops is becoming more popular in agriculture. It includes production of various rare, exotic or the above-mentioned crops aimed at obtaining high-quality products and beneficial market opportunities.

The main advantages of production of niche crops are as follows:

- they have a higher price on the market in comparison with traditional crops that can ensure higher profits made by farmers;
- since production of these crops is not common, competition on the market can be lower that contributes to increasing profits;
- production of niche crops can provide access to new markets which can be less intensive and more accessible for emergence of new products;
- some niche crops can be more suitable for growing in certain climatic conditions or regions that allows reducing the amount of chemical plant protection products and increasing environmental sustainability.

However, production of niche crops can also pose certain challenges:

- some of these crops may need specific growing conditions such as soil or climatic situations. It can require additional knowledge, resources and skills of a farmer;
- markets for niche crops can be limited and less stable, since consumers can be less aware of these products or they can be seasonal;
- such crops can be more vulnerable to pests, diseases and unfavorable weather conditions that may increase the risk of losses for farmers.

An important argument for diversification of agribusiness through introduction of certain crops into crop rotation is the fact that most of them have a higher market price than common crops. The price for buckwheat can be from 20 thousand UAH/t, its profitability was 54.7% in 2020, and it equaled 100% in the previous years. It also concerns medicinal plants, and also flax and mustard. Niche crops are specific enough in terms of the necessity to be aware of agricultural technologies, since they are capable of ensuring a high level of profitability provided that appropriate technologies are applied. It especially concerns oilseed poppy, peanut, spices and other crops. One more advantage of niche crops is their relatively better adaptation to the present weather and climatic conditions.

Additional advantages of growing niche crops involve a small number of farms producing them. Therefore, competition between them on the market is not high yet. However, there are some risks: certain niche crops require knowledge of specificity of agricultural technologies applied in growing them and use of new equipment and tools for harvesting them. Another aspect of growing these crops is high cost price of production, however, it is compensated by an analogous high price for them on the market. Additional risks can be related to high volatility of the demand for them on the market, that causes a reduction in prices for the products. For instance, the demand for coriander increases with its price in certain years, and other commodity producers have problems with selling it. Thus, taking into consideration the above arguments, we can state that niche crops require application of innovative strategies for growing them [13].

Drought-resistant crops promise better prospects at present. For instance, growing sorghum can become an important agricultural crop in the eastern and southern regions of Ukraine [14], where there will be no irrigation temporarily after the destruction of the Kakhovka dam by the Russian invaders. This crop has a rapidly growing market. 60% of the global consumption of sorghum belongs to the USA, China, India, Mexico, Nigeria and Ethiopia. Moreover, sorghum can be used to produce food products and highly effective feeds for animals. It is suitable for manufacturing bio-ethanol, the use of which is becoming more and more topical.

Sorghum can be a good alternative to corn in an economic aspect, since its productivity can be compared to the productivity of corn. In particular, it is confirmed by multi-year trials in industrial crop areas in different regions of Ukraine. For instance, the world record yields were obtained in the south of Kyiv region – over 150 c/ha [15].

Since the environmental condition of the planet is worsening, more and more people want to lead a healthy lifestyle, and medicinal plants and products made on their basis can help them in it. A considerable number of entrepreneurs are interested in growing medicinal plants which are necessary for different branches of economy and activity. Production does not meet an increasing demand for medicinal plants at present, therefore growing them is a promising and profitable niche for business in the agrarian sector [16].

Like any other agricultural crops, niche crops have both certain benefits and risks for their producers. Starting to grow these crops, agricultural producers should consider these risks in advance and understand if there are more advantages than possible disadvantages of growing them. Generally, certain niche crops, depending on a climatic zone of cultivation and the demand for them on the domestic and export markets, can become an alternative to traditional crops which can be difficult to export in the following year or "lack an appropriate price" [17].

Niche crops often require additional research and the development of new methods for growing, processing and marketing. It can stimulate innovations in agribusiness and contribute to the development of new technologies and practices that can be useful for the entire agrarian sector.

Conclusions. On the whole, certain niche crops are highly marginal that can be achieved only under conditions of applying appropriate technologies and their high yields. Growing niche crops can be profitable and simultaneously pose certain problems in production. However, growing niche crops is a quite profitable and optimal alternative along with such traditional agricultural crops as sunflower, barley and other agricultural crops for business diversification and avoiding the most common risks. Successful cultivation of niche crops requires thorough market research, evaluation of risks and efficient management. Knowledge and understanding of specific requirements for growing every crop is crucial for achieving success in agriculture. It is important to thoroughly plan, investigate and take necessary steps to achieve success in production of niche crops.

References:

1. Udova L. O., Prokopenko K. O. (2018) Nishevi kultury – novi perspektyvy dlia malykh subiektiv hospodariuvannia v aharnomu sektori [Niche crops as new prospects for small economic entities in the agrarian sector]. *Ekonomika i prohnozuvannia*, no. 3. Available at: http://eip.org.ua/docs/EP_18_3_102_uk.pdf
2. Kucher L. Yu., Kucher A. V., Pashchenko Yu. V. (2021) Ekonomika vyrobnytstva i eksportu nishevykh kultur: stalist i konkurentospromozhnist [Economics of production and export of niche crops: sustainability and competitiveness]. *Visnyk KhNAU im. V. V. Dokuchaieva. Seriya "Ekonomichni nauky"*, vol. 1, no. 2, pp. 76–95.
3. Karasova N. (2017) Eksportna perspektyva nishevoi produktsii dlia malykh ta serednykh pid-priemstv aharnoho sektora [Export prospects of niche products for small and medium agricultural enterprises]. *Agrosvit*, no. 1–2, pp. 14–18.
4. Volodin S. A. (2021) Stymuliuvannia vyrobnytstva nishevykh kultur v Ukraini na osnovi fast-plant-tekhnologii [Stimulation of production of niche crops in Ukraine on the basis of the fast-plant technologies]. *Ekonomika APK*, no. 2, p. 82.

5. Murach O. M., Onychko T. O. (2021) Tekhnolohichni aspekty peredposivnoi pidhotovky ta vysivu holonasinnoho harbuza na nasinnia [Technological aspects of pre-sowing preparation and seeding of bare seed pumpkin for seeds]. *Collection of scientific papers "ΛΟΓΟΣ" with Proceedings of the III International Scientific and Practical Conference*. Oxford-Vinnitsia: P.C. Publishing House & European Scientific Platform, vol. 1, pp. 131–134.

6. Baidala V. V., Mirzoieva T. V., Mirzoiev T. D. (2023) Hospodarska tsinnist tekhnichnykh nishovykh kultur i perspektyvy rozvytku yikhnoho vyrobnytstva [Economic value of industrial niche crops and prospects for the development of production]. *Ekonomika i upravlinnia biznesom*, vol. 14, no. 1. Available at: [http://dx.doi.org/10.31548/economics14\(1\).2023.001](http://dx.doi.org/10.31548/economics14(1).2023.001)

7. Boiko L. O. (2020) Nishevi kultury – prybutkovyi biznes dlia ahrarnoho pidpryemnytstva [Niche crops as profitable business for agrarian entrepreneurship]. *Abstracts of XIII International Scientific and Practical Conference*. Bordeaux, France 2020, pp. 48–51. Available at: <https://isg-konf.com> DOI: <https://doi.org/10.46299/ISG.2020.II.XIII>

8. Boiko L. (2021) Novi nishi pidpryemnytskoi diialnosti v ahrarnii haluzi [New niches of entrepreneurial activity in the agrarian sector]. *Efektivna ekonomika*, no. 10. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9449> DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.10.82> (accessed July 6, 2023).

9. Yefremov A. O., Boiko L. O. (2022) Populiarni nishi dlia biznesu u voieniini ta povoienni Ukraini [Popular niches for business in the war and post-war Ukraine]. *Suchasni problemy i perspektyvy rozvytku obliku, analizu ta kontroliu v umovakh hlobalizatsii ekonomiky: materialy IV Mizhnar nauk.-prakt. konf. (November 5, 2022) / vidp. red. V. V. Chudovets*. Lutsk: VIP Lutskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu, vol. 16, pp. 88–91.

10. Boiko V., Boiko L. (2022) Prodovolcha bezpeka ta ryzyky dlia ahrarnoho vyrobnytstva pid chas viiny v Ukraini [Food security and risks for agricultural production during the war in Ukraine]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 41, pp. 8–13. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-27>

11. Boiko L. (2020) Suchasni tendentsii rozvytku ovochevoi haluzi v umovakh yevrointehratsii Ukrainy. [Modern tendencies in the development of vegetable industry under conditions of Ukraine's euro-integration]. *Ahrosvit*, no. 6, pp. 69–76. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2020.6.69>

12. Boiko V. O., Boiko L. O. (2018). Features of farm functioning under conditions of a competitive environment. *Ekonomika APK*, no. 3, pp. 56–62

13. Kernasiuk Yu. Nishevi kultury v stratehii innovatsiinoi dyversyfikatsii ahrobiznesu [Niche crops in the strategy of innovative diversification of agribusiness]. Available at: <http://agro-business.com.ua/agro/ekonomichni-hektar/item/22969-nishevi-kultury-v-stratehii-innovatsiinoi-dyversyfikatsii-ahrobiznesu.html>

14. Boiko M. O. (2016) The impact of crop density and sowing time on the yield structure of grain sorghum hybrids. *Sciences of Europe: Global science center LP*, vol. 4, no. 5, pp. 62–65

15. Kovalenko I. Nishevi kultury: ekonomichni perspektyvy vyroshchuvannia [Niche crops: economic prospects of production]. Available at: <http://agro-business.com.ua/agro/idei-trendy/item/16666-nishevi-kultury-ekonomichni-perspektyvy-vyroshchuvannia.html>

16. Boiko L. (2021) Ekonomichna efektyvnist vyrobnytstva likarskykh roslyn ta perspektyvy travianoho biznesu [Economic efficiency of the production of medicinal plants and prospects of herb business]. *Taurida Scientific Herald. Series: Economics*, no. (9), pp. 17–25. DOI: <https://doi.org/10.32851/2708-0366/2021.9.2>

17. Nishevi kultury: perevahy, ryzyky, mozhlyvosti v sezoni–2023 [Niche crops: advantages, risks and opportunities in the season–2023]. Available at: <https://superagronom.com/blog/926-nishevi-kulturi-perevagi-rizyki-mojlivosti-v-sezoni-2023>

Список використаних джерел:

1. Удова Л.О. Прокопенко К.О. Нішеві культури – нові перспективи для малих суб'єктів господарювання в аграрному секторі. *Економіка і прогнозування*. 2018. № 3. URL: http://eip.org.ua/docs/EP_18_3_102_uk.pdf

2. Кучер Л.Ю., Кучер А.В., Пашенко Ю.В. Економіка виробництва й експорту нішевих культур: сталість і конкурентоспроможність. *Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Серія «Економічні науки»*. 2021. Т. 1. № 2. С. 76–95.

3. Карасьова Н.А. Експортна перспектива нішевої продукції для малих та середніх підприємств аграрного сектора. *Агросвіт*. 2017. № 1-2. С. 14–18.

4. Володін С.А. Стимулювання виробництва нішевих культур в Україні на основі фастплант-технологій. *Економіка АПК*. 2021. № 2. С. 82.
5. Мурач О.М., Оничко Т.О. Технологічні аспекти передпосівної підготовки та висіву голонасінного гарбуза на насіння. Collection of scientific papers «ΛΟΓΟΣ» with Proceedings of the III International Scientific and Practical Conference. Oxford-Vinnitsia : P.C. Publishing House & European Scientific Platform, 2021. Vol. 1. P. 131–134.
6. Байдала В.В., Мірзоева Т.В., Мірзоев Т.Д. Господарська цінність технічних нішевих культур і перспективи розвитку їхнього виробництва. *Економіка і управління бізнесом*. 2023. Вип. 14. № 1. DOI: [http://dx.doi.org/10.31548/economics14\(1\).2023.001](http://dx.doi.org/10.31548/economics14(1).2023.001)
7. Бойко Л.О. Нішеві культури – прибутковий бізнес для аграрного підприємництва. Abstracts of XIII International Scientific and Practical Conference. Bordeaux, France 2020. P. 48–51. URL: <https://isg-konf.com> DOI: <https://doi.org/10.46299/ISG.2020.П.XIII>.
8. Бойко Л.О. Нові ніші підприємницької діяльності в аграрній галузі. *Ефективна економіка*. 2021. № 10. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=9449> DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.10.82> (дата звернення: 06.07.2023).
9. Єфремов А.О., Бойко Л.О. Популярні ніші для бізнесу у воєнній та повоєнній Україні. Сучасні проблеми і перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в умовах глобалізації економіки: матеріали ХІV Міжнар. наук.-практ. конф. (5 листопада 2022 р.) / відп. ред. В.В. Чудовець. Вип. 16. Луцьк : ВІП Луцького національного технічного університету, 2022. С. 88–91.
10. Бойко В., Бойко Л. Продовольча безпека та ризики для аграрного виробництва під час війни в Україні. *Економіка та суспільство*. 2022. № 41. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-27>
11. Бойко Л. О. Сучасні тенденції розвитку овочевої галузі в умовах євроінтеграції України. *Агросвіт*. 2020. № 6. С. 69–76. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2020.6.69>
12. Boiko V. O., Boiko L. O. Features of farm functioning under conditions of a competitive environment. *Економіка АПК*. 2018. № 3. С. 56–62
13. Кернасюк Ю. Нішеві культури в стратегії інноваційної диверсифікації агробізнесу. URL: <http://agro-business.com.ua/agro/ekonomichnyi-hektar/item/22969-nishevi-kultury-v-stratehii-innovatsiinoi-dyversyfikatsii-ahrobiznesu.html>
14. Boiko M.O. The impact of crop density and sowing time on the yield structure of grain sorghum hybrids. *Sciences of Europe: Global science center LP*. 2016. Vol. 4. № 5. P. 62–65
15. Коваленко І. Нішеві культури: економічні перспективи вирощування. URL: <http://agro-business.com.ua/agro/idei-trendy/item/16666-nishevi-kultury-ekonomichni-perspektyvy-vyroshchuvannia.html>
16. Бойко Л. (2021) Економічна ефективність виробництва лікарських рослин та перспективи трав'яного бізнесу. *Таврійський науковий вісник. Серія : Економіка*. № 9. С. 17–25. DOI: <https://doi.org/10.32851/2708-0366/2021.9.2>
17. Нішеві культури: переваги, ризики, можливості в сезоні-2023. URL: <https://superagronom.com/blog/926-nishevi-kulturi-perevagi-riziki-mojlivosti-v-sezoni-2023>